ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยชุมชนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายคชนม์ บุญชูวิทย์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวคล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ คร. อนุรักษ์ ปัญญานุวัฒน์ ประธานกรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดการขยะของชุมชนตำบลดอนแก้ว อำเภอ แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะของชุมชนดังกล่าว

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ หัวหน้าครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่ตำบลคอนแก้ว อำเภอ แม่ ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4,932 ครัวเรือน ผู้วิจัยประยุกต์ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เพื่อเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักจากผู้นำครัวเรือน 98 คน และผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่องค์การส่วนตำบล จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา การจัดการมูลฝอยของชุมชนตำบลดอนแก้ว พบว่า ทุกหมู่บ้านในตำบล คอนแก้ว มีลักษณะการจัดการมูลฝอยเป็นไปในทิศทางเคียวกัน คือมีการคัดแยกมูลฝอยในระดับ ครัวเรือนก่อนนำไปทิ้ง คณะกรรมการหมู่บ้าน คัดแยกและจำหน่ายมูลฝอยแห้ง แล้วนำรายได้ที่ ได้จากการจำหน่ายมูลฝอยมาเป็นเงินทุนในหมู่บ้าน ส่วนมูลฝอยเปียกแต่ละบ้านนำไปฝังกลบ เผา หรือให้บริษัทเอกชนที่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดจ้างมาเก็บ มาเสียค่าใช้จ่ายครัวเรือนละ 60 – 100 บาท นอกจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล อนุญาตให้ชุมชนเผามูลฝอยในช่วงเวลา 10.00 – 15.00 เท่านั้น

ผลการศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยชุมชน พบว่า เพศ ระดับการศึกษา การเป็นครอบครัวเคี่ยวที่มีสมาชิกในครัวเรือน 3 – 4 คน อาชีพรับจ้างทั่วไปและระดับรายได้ 50,000 – 100,000 บาทต่อปี ผลการศึกษาปัจจัยภายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยชุมชนตำบลดอนแก้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการมูลฝอยจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มากที่สุด แต่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการชุมชนน้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ แต่หมู่บ้านมีการ รวมกลุ่มกันเพื่อจัดการมูลฝอย นอกจากนั้นผู้นำชุมชนมีบทบาทในการสนับสนุนด้านการจัดการ มูลฝอยเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ รณรงค์เรื่องการจัดการมูลฝอย และติดต่อ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ภายนอกชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title: Conditions on Garbage Management of Tambon Donkaeo,

Amphoe Mae Rim, Changwat Chiang Mai

Author Mr. Kachon Boonchoowit

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor

Assoc.Prof. Dr. Anurak Panyanuwat Chairperson

Abstract

The objectives of this research were to study a community garbage management of Donkaew sub-district, Mae Rim district, Chiang Mai province, and the factors relating such garbage management. The population used in this study consisted of 4,932 households' heads living within Donkaew sub-district, Mae Rim district, Chiang Mai province. A multi-stage cluster random sampling technique was applied to select the samples, then, a number of 98 households' heads were selected as the key informants of this research. Additionally, a number of 20 key informants from the village leaders and sub-district administrative organization's officials were selected. The data collection instruments consisted of a set of questionnaires and interviewing format. The collected data were analyzed by the application of frequency distribution, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The research results were as follows:

Every village within the Donkaew sub-district had a similar direction of garbage management. The people classified the garbage at their family level before putting it in the garbage bins. Then, the village committee assigned its personnel to collect the garbage after an initial classification of the dry garbage, and sold them for the community fund. The wet garbage of each village was buried, burnt, or let the private companies initially hired by the sub-district administrative organization collect it away. The authority charged each household 60-100 baht

per month, and allowed the community households to burn their garbage once a day during 10.00-15.00 hours. This was to save the environment.

The factors relating to such garbage management were sex, educational qualifications, nuclear family type with 3-4 members, employees in general, and income between 50,000-100,000 baht annually. The other factors consisted of the information received from the sub-district administrative organization's members, frequency of information receive, group process for the garbage management, and the community leaders' supports. The supports included publications, the garbage management campaign, and inter-agency coordination outside the community.

